

The Conditions of Possibility for Plurality in Dasein's Ontology

เงื่อนไขแห่งความเป็นไปได้ของความเป็นพหุในภววิทยาของดาสายน์

Donlawat Buapradit

ดลวัฒน์ บัวประดิษฐ์

Faculty of Arts, Silpakorn University, Thailand

Corresponding author

e-mail: d.buapradit@gmail.com

Received 03-12-2020

Revised 15-06-2021

Accepted 14-07-2021

Abstract

The purpose of this article is to raise a question concerning the ontological condition of the possibility for plurality by taking the existential analytic of Dasein in Martin Heidegger's philosophy. This investigation of fundamental ontology reveals that Dasein's plurality is already within the Being-there, which is to say that Being-in-the-world and Being-with do not add to the understanding of self, but are primary conditions that make self-understanding possible. This is in line with the thought of Jean-Luc Nancy, who insists on thinking of the existence of Dasein as Being Singular Plural. However, the weight of Nancy's explication rests heavily on Being-with, so much so that it overshadowed the simultaneous moment of self-determination of Dasein, which is equiprimordial with it. By paying due attention to this equiprimordiality, it can prompt us to recognize that this process of self-determination, of identify and particularize itself amidst plurality, has a natural tendency to fold back to itself at the very moment when Understanding moves itself forward, and gather up everything under its own appropriation—a tendency that may hinder our further treatment of plurality. A better understanding of this equiprimordiality in the conditions of possibility for plurality can hearten our encounters with plurality in the concreteness of life.

Keywords: plurality, Dasein, being-in-the-world, being-with, being singular plural

บทคัดย่อ

บทความนี้มีเป้าหมายเพื่อตั้งคำถามถึงเงื่อนไขแห่งความเป็นไปได้ในทางภววิทยาสำหรับความเป็นพหุโดยอาศัยการวิเคราะห์การดำรงอยู่ของดาสายน์ในปรัชญาของมาร์ติน ไฮเดกเกอร์ การวิเคราะห์ดังกล่าวเผยว่าความเป็นพหุมีอยู่แล้วเสมอมาในการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นของดาสายน์ ซึ่งคือ 'การเป็นอยู่-ใน-โลก' และ 'การเป็นอยู่-กับ' เสมอ นั้นไม่ใช่ส่วนต่อเติมในการเข้าใจตัวตน แต่คือเงื่อนไขหลักที่ทำให้การเข้าใจตัวตนเป็นไปได้ สิ่งนี้สอดคล้องกับความคิดของฌอง-ลูค นองซีที่ยืนยันให้คิดถึงการดำรงอยู่ของดาสายน์ในฐานะเอกพหุภาวะ แต่นำหนักที่นองซีให้แก่การแจกแจงความเป็นพหุของดาสายน์เอนไปที่สภาวะการเป็นอยู่-กับเป็นหลักบดบังช่วงจังหวะของการกำหนดตัวเองของดาสายน์ซึ่งเป็นฐานคู่ขนานที่เท่าเทียมกัน การแจกแจงที่ให้ความสำคัญแก่ความเป็นฐานคู่ขนานนี้จะช่วยให้เราตระหนักว่าการกำหนดตัวเองในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงท่ามกลางความเป็นพหุนี้มีแนวโน้มที่มันวนพับกลับเข้าหาตัวเองในชั่วขณะที่ความเข้าใจยับเยินเคลื่อนมุ่งไปข้างหน้าเพื่อรวบเอาสรรพสิ่งเข้ามาอยู่ภายใต้การจัดวางของการกำหนดตัวของตนเองซึ่งอาจบั่นทอนการปฏิบัติต่อความเป็นพหุของเรา การเข้าใจลักษณะเป็นฐานคู่ขนานของเงื่อนไขความเป็นไปได้สำหรับความเป็นพหุอย่างดียิ่งขึ้นนี้สามารถส่งเสริมการรับมือกับความเป็นพหุในรูปธรรมของชีวิตเราได้

คำสำคัญ: ความเป็นพหุ ดาสายน์ การเป็นอยู่-ใน-โลก การเป็นอยู่-กับ

บทนำ

โจทย์หลักของผู้วิจัยคือสิ่งที่เรียกว่า ‘พหุภาวะ’ หรือความเป็นพหุ โดยผู้วิจัยจะขอละเว้นตนเองจากการพูดถึงความเป็นพหุใน ‘ทางใดทางหนึ่ง’ ตามขอบเขตอาณาบริเวณเฉพาะอันจำกัดของความสนใจที่ถูกจัดแบ่งกลุ่มโดยศาสตร์และองค์ความรู้ต่าง ๆ เพราะการพูดถึงความเป็นพหุในลักษณะเช่นนี้เมื่อถูกพูดผ่านแนวคิดพหุนิยม มักจะเป็นไปในแนวทางของการพยายามสร้างและส่งเสริมให้เกิดการยอมรับหรือหาหนทางที่จะจัดการกับปรากฏการณ์ของความแตกต่างหลากหลายในอาณาบริเวณนั้น ๆ โดยหลีกเลี่ยงการจัดระเบียบหรืออธิบายความหลากหลายเหล่านั้นในแบบที่ลดทอนกดทับตัวของพวกมันเอง กล่าวคือสภาพความเป็นพหุที่ปรากฏในสภาพความเป็นจริงของมนุษย์ถูกพูดถึงในฐานะเป็นประเด็นที่เราจะต้องหาทางอธิบาย รับมือ หรือจัดการให้ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์บางอย่างในทางปฏิบัติเสมอเพื่อให้เราสามารถจัดวางตนเองและดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างราบรื่นยิ่งขึ้น สิ่งที่มีจะถูกหลงลืมไปจากการมุ่งความสนใจทั้งหมดไปที่โจทย์ประเภทนี้คือการมีฐานความเข้าใจว่าอะไรคือสิ่งที่เราเรียกกันว่าพหุ สำหรับผู้วิจัยคำถามว่าอะไรคือความเป็นพหุนี้คือก้าวแรกที่จำเป็นต้องมาก่อนการตั้งคำถามว่าเราจะรับมือสิ่งนี้อย่างไร

การหวนย้อนกลับไปเริ่มต้นถามว่าความเป็นพหุหมายความว่าอย่างไรคือการย้อนกลับไปเสาะหาสภาวะเงื่อนไขที่ต้องมีอยู่แล้วเสมอมาตั้งแต่แรกซึ่งทำให้ความเป็นไปของการดำรงอยู่ที่มากกว่าหนึ่งเป็นไปได้ในครั้งแรกก่อนที่มันจะถูกให้ความสำคัญโดยการมีความคิดภายใต้ชื่อว่าพหุนิยม และผู้วิจัยเสนอว่าวิถีทางหนึ่งของการทำความเข้าใจความเป็นพหุคือการดำเนินการสืบค้นทางภววิทยา (Ontology) ที่จะย้อนกลับไปเสาะหารอยรอยของสภาวะดังกล่าวในรูปแบบพื้นฐานของการจัดการตัวเองของมนุษย์ที่เรียกว่าการดำรงอยู่

ข้อทักท้วงหนึ่งคือการถามถึงความจำเป็นของการเริ่มต้นสืบค้นเช่นนี้ ทำไมเราจะต้องกลับไปทำความเข้าใจความหมายของความเป็นพหุ ? พร้อมกับชี้ไปยังข้อเท็จจริงของสภาพที่ปรากฏให้เห็นเป็นที่ประจักษ์อยู่ได้ง ๆ ว่าในโลกและชีวิตของมนุษย์นั้นเต็มไปด้วยความเป็นพหุอยู่แล้ว เต็มไปด้วยความเป็นไปที่มากกว่าหนึ่ง ทั้งในแง่ของการมีความคิดความเข้าใจหรือความรู้สึก ความเชื่อความศรัทธาหรือหลักการแนวคิดที่ยึดถือ ค่านิยมหรือขนบธรรมเนียมปฏิบัติ คุณค่าทางวัฒนธรรมและความหมาย จนมันกลายเป็นเหมือนความเป็นจริงที่ชัดเจนในตัวของมันเอง เป็นหลักฐานในตัวเองเสียจนมันแทบจะกลายเป็นความดาษดื่นของธรรมชาติมนุษย์ไปแล้ว แต่ลำพังการให้ข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับสภาพที่ปรากฏนั้นไม่เพียงพอ เพราะคำอธิบาย เช่น มนุษย์มีความหลากหลายอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการมีชีวิตโดยเป็นส่วนหนึ่งในขอบวัฒนธรรม สังคมและประวัติศาสตร์ที่ต่างก็มีความรู้รุ่มรวยไม่แพ้กัน เป็นเพียงแค่การบรรยายถึงสภาพข้อเท็จจริงของมนุษย์ที่ปรากฏ ณ ปลายสุดและผิวเผินที่สุดเท่านั้น มันยังไม่ได้แตะลงไปถึงลักษณะทางภววิทยาพื้นฐานของมนุษย์ สิ่งที่จะต้องการเข้าใจในขั้นตอนนี้คือการเข้าใจเงื่อนไขพื้นฐานทางภววิทยาในมนุษย์เองที่ทำให้ความเป็นไปของชีวิตที่มากกว่าหนึ่งเป็นไปได้ในครั้งแรก เรื่องหมุ่หมิมที่รู้จักกันโดยทั่วไปกลับกลายเป็นปมปัญหาที่สำคัญเมื่อเราเล็งเห็นว่ามันคือความเป็นปกติและชัดเจนในตัวของมันเองที่ในด้านหนึ่งมักจะทำให้เรารู้สึกว่าไม่จำเป็นที่ครุ่นคิดถึงมันเป็นครั้งที่สอง แต่ในอีกด้านหนึ่งมันก็หมายความว่าสิ่งนี้ฝังแน่นติดตัวเป็นเนื้อเดียวกับการดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทำให้การเข้าใจสิ่งนี้คือการเข้าใจความเป็นมนุษย์ของเราเองมากยิ่งขึ้น

ในบทความนี้เป้าหมายของผู้วิจัยคือบ่งชี้ให้เห็นถึงลักษณะทางภววิทยาพื้นฐานในการดำรงอยู่อันเป็นเงื่อนไขแห่งความเป็นไปได้ของความเป็นพหุ โดยอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างทางภววิทยาแห่งการดำรงอยู่อย่างที่มีมนุษย์เป็นหรือที่เรียกว่าดาเซียน (Dasein)¹ ของมาร์ติน ไฮเดกเกอร์ (Martin Heidegger) เป็นจุดตั้งต้น ด้วยเหตุผลที่ว่าการศึกษาวิเคราะห์ของไฮเดกเกอร์เป็นหนึ่งในความพยายามศึกษาและแจกแจงลักษณะทางภววิทยาที่เป็นระบบที่สุดและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาแนวคิดของนักปรัชญาต่อ ๆ มาจำนวนมาก ทั้งในขอบของปรากฏการณ์วิทยา (phenomenology) และอื่น ๆ ไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ มากน้อยเพียงใดกับ

¹ คำว่าดาเซียน (Da-sein) นี้มีความหมายโดยตรงไปตรงมาว่า ‘การเป็นอยู่ ณ ที่นั้น’ ‘Being-There/There-Being’ หรือ ‘There is’ โดยไฮเดกเกอร์ใช้คำนี้ในความหมายเพื่อชี้เฉพาะเจาะจงไปที่ลักษณะเฉพาะทางภววิทยาอย่างที่มีมนุษย์แต่ละคนเป็นอยู่แล้วเสมอมาในฐานะผู้ที่การดำรงอยู่ ณ ที่นั้นของตัวเองไม่เคยปิดตนเองต่อการมีความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะคือความเป็นอยู่ (Being) ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ทำให้สรรพสิ่งต่าง ๆ (beings) เป็นอย่างที่มีมันเป็น

การวิเคราะห์ที่ไฮเดกเกอร์เองเสนอ นักปรัชญาในชนบทนั้นมักจะเริ่มต้นด้วยการย้อนกลับไปดูร่องรอยเบาะแสที่ไฮเดกเกอร์เปิดโปงไว้ในงานเขียนของเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหนังสือ *Being and Time* ที่ซึ่งไฮเดกเกอร์ได้ทำการสืบค้นความหมายของสภาวะคือ 'ความเป็นอยู่' (Being²) แต่ตรงจุดนี้เองที่ความยุ่งยากหนึ่งตามมา นั่นก็คือการตั้งคำถามถึงความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่ของไฮเดกเกอร์คือการตั้งคำถามถึง 'การมีความเข้าใจ' (understanding³) ของมนุษย์ต่อสภาวะดังกล่าวด้วยในขณะเดียวกัน เพราะว่าในเชิงภววิทยา วิธีการที่ทั้งสองดำเนินควบคู่ไปด้วยกันเป็นไปในลักษณะของการเกลียวพันอย่างเป็นเนื้อเดียวกันและแยกจากกันไม่ได้

ผู้วิจัยจะแสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์การดำรงอยู่ (existential analytic) ที่ปรากฏใน *Being and Time* ของไฮเดกเกอร์เผยว่าหนึ่งในลักษณะพื้นฐานทางภววิทยาที่ก่อประกอบและให้ความหมายแก่สภาวะคือความเป็นอยู่ทั้งหมดของดาเซินคือสภาวะที่เรียกว่า 'การเป็นอยู่-กับ' (Being-with) โดยที่ลักษณะทางภววิทยาดังกล่าวไม่เคยเป็นส่วนต่อเติมหรือส่วนขยายของโครงสร้างทางภววิทยาของดาเซินที่ต้องรอให้ถูกสังสรรค์หรือเพิ่มเข้ามาจากภายนอก หากแต่มีอยู่แล้วตั้งแต่ต้นควบคู่ไปกับสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลก (Being-in-the-world) ที่ซึ่งลักษณะพื้นฐานที่สุดของสภาวะทั้งสองคือความไม่ปิดอยู่แล้วของตัวมันเอง (disclosedness⁴) ของดาเซินในการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้น กล่าวคือความเป็นพหุหรือความเป็นไปที่มากกว่าหนึ่งไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาจากภายหลังในลำดับของการดำรงอยู่ อีกทั้งมันไม่ใช่เพียงความเป็นข้อเท็จจริง (facticity) ของการพบตัวเองดำรงอยู่ท่ามกลางและเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นไปต่าง ๆ ที่ดำเนินมาอยู่ก่อนรอบตัวเท่านั้น มันคือลักษณะพื้นฐานของความเป็นฐานคู่ขนาน (equi-primordial) ในธรรมชาติของดาเซิน ระหว่างความไม่ปิดตัวเองทางภววิทยาของดาเซินเองซึ่งทำให้สภาวะคือความเป็นอยู่ของดาเซินเป็นสภาวะคือความเป็นอยู่หนึ่งในความมากกว่าหนึ่งเสมอ หรือท่ามกลางความเป็นไปที่มากกว่าหนึ่ง และการทำงานของกระบวนการมีความเข้าใจที่มีธรรมชาติของการชี้เฉพาะเจาะจงไปที่สภาวะคือความเป็นอยู่นั้น ๆ ในแต่ละกรณี (in each case) แล้วทำการกำหนดให้ตัวของมันเองชัดเจนออกมาผ่านการบรรยายตัวเอง ปัญหาคือกระบวนการมีความเข้าใจที่ดำเนินควบคู่ไปนี้มีแนวโน้มจะรวบเอาทุกสิ่งทุกอย่างไว้ภายใต้การจัดวางของตนเองในความพยายามยืนยันความเป็นตัวของตนเอง ซึ่งไฮเดกเกอร์เสนอปัญหานี้ออกมาในรูปของการพยายามยืนยันตัวของตนเองที่แท้จริง (authenticity) จากการ 'ตกหล่น' (falling) อยู่ท่ามกลางความเป็นปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวันของ 'ใครต่อใคร' (das Man) หรือสภาพอันเป็นปริยายของดาเซินที่ซึ่งความเข้าใจยังไม่ได้ทำการกำหนดความหมายของตัวของตนเองอย่างแท้จริง (inauthenticity)

สภาวะเงื่อนไขเบื้องต้นแห่งการเป็นอยู่ของดาเซินที่มีลักษณะเป็นการเป็นอยู่-กับที่มากกว่าหนึ่งเสมอนี้สอดคล้องกับสิ่งที่ถูกเสนอออกมาอย่างชัดเจนที่สุดในงานของฌอง-ลุก นองซี (Jean-Luc Nancy) ภายใต้คำว่า 'เอกพหุภาวะ' (Being Singular Plural) ข้อเสนอของนองซีคือการคิดถึงความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่อีกครั้งบนพื้นฐานของการวิเคราะห์ที่ไฮเดกเกอร์เริ่มต้นเอาไว้ โดยมีเป้าหมายคือการชี้ให้เห็นว่าความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่เป็นไปได้นบนสภาวะคือการเป็นอยู่-กับท่ามกลางความมากกว่าหนึ่งเท่านั้น และการแจกแจงสภาวะคือความเป็นอยู่ผ่านการดำรงอยู่ของดาเซินจะต้องทำผ่านการทำความเข้าใจการดำรงอยู่นี้ในลักษณะของการดำรงอยู่ร่วมกัน (co-existence) (Nancy, 2008 : 4) ซึ่งจะทำให้ความหมายของคุณลักษณะที่เรียกกันว่า 'ความเป็นสังคม' ในมนุษย์พบความหมายของตัวมันเองในลักษณะพื้นฐานทางภววิทยาที่ก่อประกอบแต่ละสภาวะคือความเป็นอยู่ที่ต้องมีอยู่แล้วตั้งแต่ต้นและคงอยู่ตลอดผ่านในทุกการทำความเข้าใจความหมายของการเป็นอยู่ทั้งหมดที่ตามมา ดังนั้นการตั้งคำถามเกี่ยวกับเอกภาวะจึงเป็นคำถามทางภววิทยาที่ไม่สามารถแยกขาดจากพหุภาวะ (Nancy, 2000 : 56-57)

ปัญหาหนึ่งในข้อสรุปทางภววิทยาของนองซีคือเขาไม่ได้ให้น้ำหนักแก่ลักษณะเงื่อนไขแห่งความเป็นไปได้สำหรับความเป็นพหุอย่างเท่ากัน นั่นก็คือระหว่างลักษณะของการไม่เคยปิดตัวเองและการกำหนดตัวเองท่ามกลางความไม่ปิดนั้นของดาเซินซึ่งทั้งสองคือลักษณะที่ก่อประกอบเงื่อนไขแห่งความเป็นไปได้สำหรับความเป็นพหุในการดำรงอยู่ของมนุษย์อย่างพื้นฐาน

² สภาวะที่สรรพสิ่งต่าง ๆ สามารถปรากฏออกมาต่อการมีความคิดความเข้าใจในฐานะที่ 'เป็น' บางสิ่งบางอย่างเสมอ

³ หรือความสามารถที่จะมีความคิดเกี่ยวกับสรรพสิ่งต่าง ๆ อย่างมีความหมายในฐานะที่พวกมันเป็นบางสิ่งบางอย่าง (intelligibility)

⁴ สภาวะความไม่เคยปิดตัวเองนี้คือลักษณะทางภววิทยาของดาเซินซึ่งดำรงอยู่ในลักษณะที่สามารถปล่อยให้ตัวของมันเองและสรรพสิ่งต่าง ๆ เปิดเผยเด่นชัดออกมาสำหรับการกำหนดจัดวางตัวเอง 'ณ ที่นั้น' ซึ่งก็คือในการดำรงอยู่ของดาเซินนั่นเอง

คู่ขนานที่เท่าเทียมกัน เพราะของซีเน้นไปที่ลักษณะของการไม่เคยปิดตัวเองผ่านการวิเคราะห์แจกแจงสภาวะการเป็นอยู่-กับ สิ่งนี้ทำให้ถึงแม้ว่าข้อเสนองานของของซีจะตอกย้ำความเป็นพหุที่ปฏิเสธไม่ได้ในการดำรงอยู่แต่ของซีไม่ได้มองเห็นความล้มเหลวที่จะรองรับจัดการความเป็นพหุอย่างชัดเจนพอ โดยที่ของซีตีความสิ่งนี้ว่าเป็นความบกพร่องของไฮเดกเกอร์ที่ผลักการวิเคราะห์ทางภววิทยาไปในทิศทางที่ตอบสนองต่อทัศนคติทางการเมืองในเชิง 'อนุรักษนิยม'⁵ ซึ่งบั่นทอนความหมายของความเป็นพหุที่ตนเองได้เริ่มต้นแจกแจงเอาไว้ (Nancy, 2000 : 93-94) แต่สิ่งที่ผู้วิจัยต้องการจะเสนอในตอนท้ายคือความล้มเหลวนี้มีรากเหง้าควบคู่ด้วยอยู่แล้วในลักษณะเงื่อนไขทางภววิทยาที่ทำให้ความเป็นพหุนี้เป็นไปได้

ความเป็นพหุของดาซาเย็น

คำว่าดาซาเย็นคือคำจำกัดความที่ไฮเดกเกอร์ใช้เพื่อบริยายสภาวะคือความเป็นอยู่ของมนุษย์ แทนที่จะเริ่มต้นจากมโนทัศน์ทางทฤษฎีอื่น ๆ และมโนทัศน์ตามสามัญสำนึกโดยทั่วไปที่มักถูกใช้เพื่อบรรยายถึงแง่มุมต่าง ๆ ของความเป็นมนุษย์ สิ่งที่ไฮเดกเกอร์ทำในการวิเคราะห์ทางภววิทยาของเขาคือการลอกเปลือกชั้นที่ปรากฏออกมาในแต่ละระดับของวิถีทางการจัดการตัวเองในการดำรงอยู่อย่างที่มีมนุษย์เป็น กล่าวคือแทนที่จะเริ่มต้นด้วยมโนทัศน์เกี่ยวกับมนุษย์ในรูปแบบวิถีทางการจัดการตัวเองเฉพาะแบบใดแบบหนึ่ง (เช่น มนุษย์ในฐานะของจิตหรือองค์ประธานแห่งการรับรู้ มนุษย์ในฐานะแรงงานหรือผู้ผลิต มนุษย์ในฐานะสิ่งมีชีวิต เป็นต้น) ไฮเดกเกอร์ต้องการที่จะสืบหาสารัตถะที่ยึดโยงทุกวิถีทางของการจัดการตัวเองนับไม่ถ้วนที่การดำรงอยู่ของมนุษย์สามารถจะมีได้ (Heidegger, 2008 : 83) ซึ่งสำหรับไฮเดกเกอร์มันคือความจริงที่ว่าความเป็นอยู่ของมนุษย์นั้นล้วนดำเนินไปในการมีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะคือความเป็นอยู่ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง (Heidegger, 2008 : 25) มันคือสภาวะที่สรรพสิ่งเผยตัวของมันเองออกมาในฐานะที่เป็นบางสิ่งบางอย่างต่อการกำหนดจัดการ และการดำรงอยู่ของมนุษย์คือสิ่งที่ทำให้พบเห็นสภาวะดังกล่าวอย่างชัดเจนที่สุด สิ่งที่ไฮเดกเกอร์มองหาคือเงื่อนไขแห่งความเป็นไปได้เบื้องต้นที่รองรับทุกรูปแบบของการทำความเข้าใจความหมายการเป็นของสรรพสิ่งและของตัวของมนุษย์เองซึ่งทำให้การจัดการตัวเองในวิถีทางต่าง ๆ เป็นไปได้ เพื่อการนี้การนิยามเบาะแสตั้งต้นว่าดาซาเย็นของไฮเดกเกอร์คือการบ่งชี้เพียงแค่ว่าข้อเท็จจริงที่ว่าไม่ว่าเราจะมิมโนทัศน์เกี่ยวกับความเป็นมนุษย์ของตัวเองในรูปแบบใด มโนทัศน์เหล่านี้เป็นไปได้อย่างดีด้วยการทำงานของกระบวนการมีความเข้าใจที่มากวนคู่ไปกับวิถีทางที่เราจัดการการดำรงอยู่ของตัวเอง อันมีพื้นฐานมาจากเงื่อนไขของดาซาเย็น 'การเป็นอยู่ ณ ที่นั้น' ที่ซึ่งการเป็นอยู่ดังกล่าวไม่เคยปิดตัวเองต่อการเผยออกของสรรพสิ่งและสรรพสิ่งเองก็ไม่ได้ปิดต่อการดำรงอยู่ ณ ที่นั้นเช่นกัน สภาวะของการไม่ปิดซึ่งกันและกันนี้คือเงื่อนไขเบื้องต้นที่ทำให้การตีความของความเข้าใจทั้งหมดที่ตามมาเป็นไปไดได้ ในแง่นี้คำว่าดาซาเย็นหรือ 'การเป็นอยู่ ณ ที่นั้น' ทำหน้าที่ของมันได้อย่างเหมาะสมเพราะว่ามันบอกถึงความจำเป็นดั้งเดิมบางอย่างที่ต้องมาก่อนการกำหนดจัดการใด ๆ และไฮเดกเกอร์พบตำแหน่งที่ตั้งของสภาวะนี้ในการดำรงอยู่ของมนุษย์ (existence) ซึ่งปรากฏออกมาให้พบได้ตลอดในความเป็นปกติสามัญที่สุดของการดำเนินชีวิตประจำวันของเรา หรือในการที่มนุษย์กำหนดจัดการสภาวะคือความเป็นอยู่ของตนเองด้วยการมีความเข้าใจต่อสภาวะคือความเป็นอยู่นั้น ๆ (Heidegger, 2008 : 77)

⁵ ผู้วิจัยไม่สามารถขยายความประเด็นนี้ได้อย่างเต็มที่ในงานชิ้นนี้ แต่อธิบายคร่าว ๆ ความอนุรักษนิยมที่ว่านี้คือความเชื่อมั่นในรากเหง้าทางประวัติศาสตร์อันบริสุทธิ์ดั้งเดิมแห่งความหมายของการดำรงอยู่ซึ่งการมีความเข้าใจในการดำรงอยู่ของแต่ละดาซาเย็นจะต้องหวนกลับไปทำให้เป็นของตนเอง สิ่งนี้สะท้อนออกมาผ่านมโนทัศน์ 'ความเป็นตัวของตนเองที่แท้จริง' และ 'ความไม่เป็นตัวของตนเอง' คำทั้งสองนี้เป็นการแปลมาจากคำภาษาอังกฤษ 'authenticity' และ 'inauthenticity' ซึ่งแปลมาจากคำสร้างใหม่ของไฮเดกเกอร์ 'eigentlichkeit' และ 'uneigentlichkeit' ที่มีรากศัพท์มาจากคำว่า 'eigan' ในภาษาเยอรมันซึ่งเทียบเคียงได้กับคำว่า 'proper' ในภาษาอังกฤษ คำแปลตรงตัวของ eigan และ proper คือ 'เป็นของตนเอง' (own) สิ่งที่น่าสนใจคือทั้ง eigan และ proper มันกลายมาเป็นรากศัพท์ของคำว่า 'ทรัพย์สิน' หรือ 'กรรมสิทธิ์' (property) ด้วย และเมื่อสืบค้นลึกลงไปอีกเราจะพบว่าที่มาของความหมายของการ 'เป็นของตนเอง' ในคำว่า proper นั้นมาจากรากศัพท์ของคำนี้ในภาษาละติน 'proprius' ที่ประกอบขึ้นจากคำสองคำ 'pro + pater' มีนัยว่า 'จากบรรพบุรุษหรือโคตรเหง้าของตนเอง' (forefather) ทั้งหมดนี้ทำให้เราเข้าใจความหมายของความเป็นตัวของตัวเองที่ไฮเดกเกอร์พูดถึงชัดเจนยิ่งขึ้น มันคือความเป็นตัวของตนเองอย่างแท้จริงที่ถูกส่งมอบมาให้ฉันโดยรากเหง้าแห่งตัวตนและการดำรงอยู่ของตนเองที่มีความเป็นประวัติศาสตร์

เมื่อไรก็ตามที่ผู้อ่านของ *Being and Time* พยายามมองหาหลักฐานในงานดังกล่าวที่บ่งบอกถึงความเป็นพหุหรือการดำรงอยู่ท่ามกลางการมีอยู่ของดาซาอื่น ๆ จุดที่เตะตามากที่สุดคือบทที่ 4 ในส่วนที่ 1 ภายใต้ชื่อทว่า 'Being-in-the-world as Being-with and Being-one's-self. The They' ถึงแม้ว่าในความเป็นจริงแล้วการมีอยู่ของดาซาอื่นหรือ 'ผู้อื่น' ไม่ได้เพิ่งเข้ามามีบทบาทเป็นครั้งแรกในความเป็นไปของดาซาอื่น ณ บทที่ 4 เมื่อไฮเดกเกอร์ยกระดับการวิเคราะห์การดำรงอยู่ของดาซาอื่น จากสภาวะคือความเป็นอยู่-ใน-โลกเข้ามาสู่สภาวะคือการเป็นอยู่-กับและหันเหการแจกแจงที่ดำเนินมาของเขาจากก่อนหน้านี้ที่ดูเหมือนจะเน้นย้ำวิถีทางที่ดาซาอื่นจัดการตัวเองในความปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวันผ่านสภาพแวดล้อมความเป็นโลกของโลกมาสู่วิถีทางที่ดาซาอื่นจัดการตัวเองในความปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวันท่ามกลางการดำรงอยู่กับผู้อื่นเท่านั้น หากแต่เกลียวพันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับการวิเคราะห์โครงสร้างทางภววิทยาของดาซาอื่นก่อนหน้าอยู่แล้วตั้งแต่แรก (Heidegger, 2008 : 53) และการพูดถึงสภาวะคือการเป็นอยู่-กับผู้อื่นในบทนี้ของไฮเดกเกอร์ไม่ได้มีเป้าหมายเพียงแค่ทำให้การแจกแจงสภาวะคือความเป็นอยู่-ใน-โลกของดาซาอื่นชัดเจนมากขึ้น เพราะดังที่จะได้เห็นต่อไป สภาวะคือความเป็นอยู่-ใน-โลกและสภาวะคือการเป็นอยู่-กับไม่ใช่อะไรนอกจากเนื้อในที่ก่อประกอบเป็นโครงสร้างทางภววิทยาหนึ่งเดียวซึ่งทั้งคู่มีความสำคัญขนานไปด้วยกันอย่างเท่าเทียมในลักษณะที่รองรับซึ่งกันและกัน (Heidegger, 2008 : 149) ที่สำคัญไปกว่านั้นการก่อประกอบที่ว่านี้เองจะขึ้นมาจากรากเหง้าหรือฐานทางภววิทยาเดียวกันนั้นก็คือลักษณะเงื่อนไขทางภววิทยาของการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้น

ในบทที่ 4 นี้ เป้าหมายของการกำหนดความเป็นตัวของตัวเองที่แทรกตัวกำกับทิศทางของโครงการทางปรัชญาของไฮเดกเกอร์ตั้งแต่ต้นส้าแดงตัวของมันออกมาอย่างชัดเจนผ่านวิธีที่ไฮเดกเกอร์จัดวางการวิเคราะห์สภาวะคือการเป็นอยู่-กับในลักษณะที่ทำให้ดาซาอื่นต้องสามารถจับยึดความเป็นตัวของตัวเอง ทำให้ตัวเองเด่นชัดออกมาจากท่ามกลางผู้อื่นในฐานะใครต่อใครผู้ซึ่งดาซาอื่นเองเป็นหนึ่งในนั้นอยู่แล้วเสมอมา ดาซาอื่นพบตัวของตัวเองอย่างแท้จริงในการมีความเข้าใจที่เป็นของของดาซาอื่นเองซึ่งเป็นทั้งการกำหนดทำให้ตัวดาซาอื่นเองเด่นชัดออกมาจากความเป็นปกติสามัญของใครต่อใครและในขณะเดียวกันก็เป็นการที่ดาซาอื่นเลือกรับความเป็นใครต่อใครนี้มาเป็นของของตัวอย่างสมบูรณ์ใจ เพราะว่าการทำให้ตัวของตัวเองที่แท้จริงเด่นชัดออกมาในแง่ที่ไม่ใช่การตัดแยกตัวเองออกจากทุกสิ่งทุกอย่างที่ห้อมล้อมโอบอุ้มการดำรงอยู่ของดาซาอื่น แต่มันคือการที่ดาซาอื่นพาตัวเองกลับเข้าไปยังท่ามกลางการดำรงอยู่ของตนเองอีกครั้งด้วยความเข้าใจของตนเองที่กระจ่างขึ้นกว่าเดิม ความเข้าใจที่ว่าตัวของฉันทันนั้นเป็นของสิ่งเหล่านี้และสิ่งเหล่านี้ก็เป็นของฉันทันเช่นกัน (Heidegger, 2008 : 168) ความพยายามทั้งหมดนี้ถูกผนวกรวมเอาไว้ด้วยกันภายใต้คำถามเปิดของบทที่ 4 นั่นก็คือ คำถามว่าด้วย 'ใคร' ของดาซาอื่น ? "...Question of the 'Who' of Dasein" (Heidegger, 2008 : 150)

คำตอบขั้นต้นของไฮเดกเกอร์ต่อคำถามว่าด้วย 'ใคร' ของดาซาอื่นนั้น แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเราไม่สามารถทำความเข้าใจตัวตนของดาซาอื่นในลักษณะที่นำไปสู่ความคิดแบบตัวตนแยกเดี่ยวที่ดำรงอยู่อย่างเป็นเอกเทศตามลำพังด้วยตัวของมันเอง เพราะถึงแม้ว่าคำตอบขั้นต้นเกี่ยวกับตัวตนของดาซาอื่นจะคือ 'ฉันทัน' (I-self) ซึ่งต่อยอดโดยตรงมาจากส่วนหนึ่งของคำอธิบายเกี่ยวกับความหมายของดาซาอื่นที่ไฮเดกเกอร์เน้นย้ำตลอดว่ามันคือสภาวะคือความเป็นอยู่ที่เป็นของของตัวฉันทันเองในแต่ละกรณี แต่วิธีการทำความเข้าใจของ 'ฉันทัน' ตรงนี้แตกต่างจากความเข้าใจโดยทั่วไปตามขนบทางปรัชญาที่คิดอยู่บนโจทย์ทางญาณวิทยาตะวันตกที่ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของเดส์การ์ตส์ซึ่งมอบภาพของ 'ฉันทัน' ในฐานะองค์ประธานอัตวิสัยแห่งการรับรู้ที่ต้องแสวงหาหนทางเข้าถึงโลกและผู้อื่นซึ่งอยู่ภายนอกกรอบกระบวนการคิดหรือกระบวนการทำงานทางจิตของตัวมันเอง สิ่งที่ทำให้การวิเคราะห์สภาวะคือความเป็นอยู่-ใน-โลกและการเป็นอยู่-กับขนานไปด้วยกันเป็นเพราะว่าทั้งคู่เป็นการแจกแจงดาซาอื่นจากสภาพความเป็นปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวัน (Heidegger, 2008 : 150-151) ที่ซึ่งความเป็นไปของดาซาอื่นดำเนินไปในความคุ้นชินของการดำรงอยู่ ความคุ้นชินในที่นี้บ่งบอกว่าการดำรงอยู่ของดาซาอื่นคือการเป็นอยู่ในโลกและกับผู้อื่นอยู่แล้วเสมอมาตั้งแต่จำความได้ ตั้งแต่ก่อนที่ดาซาอื่นจะพบและเริ่มต้นทำความเข้าใจตัวของตัวเอง โลก และผู้อื่น มันคือการดำรงอยู่ที่พบตัวเองเป็นหนึ่งในท่ามกลางความเป็นไปที่ดำเนินมาอยู่ก่อนแล้วเสมอ ดาซาอื่นไม่สามารถที่จะเป็นโดยปราศจากโลกและผู้อื่นได้ ดังนั้นการทำความเข้าใจความหมายของตัวตนของ 'ฉันทัน' ในเชิงภววิทยาสำหรับดาซาอื่นจึงไม่ใช่ในฐานะสิ่งที่แยกขาดและอยู่ตรงกันข้ามกับสรรพสิ่งอื่น ๆ และผู้อื่นโดยสิ้นเชิง ในลักษณะเดียวกันกับที่ตัวผู้รู้ยืนอยู่ตรงข้ามกับวัตถุที่กำลังถูกรับรู้ ตัวตนของฉันทันในที่นี้คือผู้ที่ดำรงอยู่อย่างหนึ่งหนึ่งในท่ามกลางผู้อื่น ผู้อื่นซึ่งดำรงอยู่ในลักษณะของการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นเช่นเดียวกับฉันทันและประกอบผลสานกันเป็นรูปแบบทางภววิทยาเฉพาะ (Heidegger, 2008 : 154) การเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นเช่นเดียวกับกับฉันทัน (Being-there-too) นี้ไม่ได้

หมายถึงการที่ดาซาเยนอื่นเกิดขึ้นและมีอยู่ในอาณาบริเวณเชิงพื้นที่ของโลกในลักษณะที่รายล้อมรอบตัวของฉัน เหมือนกับการที่วัตถุสองชิ้นหรือมากกว่าตั้งวางอยู่เคียงข้างกัน แต่มันหมายถึงการที่ดาซาเยนดำรงอยู่ในลักษณะที่โครงสร้างทางภววิทยาของแต่ละดาซาเยนทำให้การเป็นอยู่ดังกล่าวไม่มีทางปราศจากการเป็นอยู่-กับผู้อื่นได้ในตัวของมันเอง

The phenomenological assertion that "Dasein is essentially Being-with" has an existential-ontological meaning. It does not seek to establish ontically that factually I am not present-at-hand alone, and that Others of my kind occur. If this were what is meant by the proposition that Dasein's Being-in-the-world is essentially constituted by Being-with, then Being-with would not be an existential attribute which Dasein, of its own accord, has coming to it from its own kind of Being. It would rather be something which turns up in every case by reason of the occurrence of Others. (Heidegger, 2008 : 156)

เพราะลักษณะทางภววิทยาของการเป็นอยู่-กับพัวพันขนานไปกับการจัดการตัวเองของดาซาเยนในการดำรงอยู่ โลกของดาซาเยนจึงเป็นโลกที่ซึ่งความหมายของมันรวมเอาสถานะคือความเป็นอยู่-กับผู้อื่นเอาไว้แล้วเสมอ นี่ทำให้แม้กระทั่งในชั่วขณะที่ดาซาเยนพบตนเองอยู่ตามลำพังโดยไม่มีผู้อื่นปรากฏตัวให้รับรู้ดาซาเยนจึงสามารถที่จะตระหนักถึงร่องรอยของการขาดซึ่งผู้อื่นซึ่งทำให้ความหมายของความตามลำพังเป็นไปได้นั้นได้ และในขณะเดียวกันความหมายของการอยู่ตามลำพังก็ไม่ได้ถูกลบล้างไปแค่เพียงเพราะว่าดาซาเยนพบตนเองถูกรายล้อมโดยผู้อื่นนับไม่ถ้วน "Even if these and more are present-at-hand, Dasein can still be alone. So Being-with and the facticity of Being with one another are not based on the occurrence together of several 'subjects'." (Heidegger, 2008 : 157) ปรากฏการณ์ทั้งสองไม่มีทางเป็นไปได้เลยถ้าหากว่าสถานะคือการเป็นอยู่-กับของดาซาเยนเป็นสิ่งที่ถูกเพิ่มเติมเข้ามาในภายหลังโดยขึ้นอยู่กับความบังเอิญของการปรากฏตัวหรือการมีอยู่เป็นครั้งคราวของผู้อื่น ปรากฏการณ์เหล่านี้เป็นไปได้เพราะว่ามันเป็นรูปแบบหนึ่งในวิถีทางของการจัดการตัวเองบนพื้นฐานคู่ขนานของสถานะการเป็นอยู่-กับและการเป็นอยู่-ใน-โลกซึ่งถูกรองรับให้เป็นไปได้เพราะว่าทั้งสองมีที่มาจากลักษณะเงื่อนไขเฉพาะทางภววิทยาของดาซาเยนเอง

Being missing and 'Being away' are modes of Dasein-with, and are possible only because Dasein as Being-with lets the Dasein of Others be encountered in its world. Being-with is in every case a characteristic of one's own Dasein; Dasein-with characterizes the Dasein of Others to the extent that it is freed by its world for a Being-with. Only so far as one's own Dasein has the essential structure of Being-with, is it Dasein-with as encounterable for Others. (Heidegger, 2008 : 157)

จากข้อความข้างต้นคำสำคัญที่ต้องสังเกตคือคำว่า 'let' กับ 'freed' สิ่งที่ไม่ไฮเดกเกอร์กำลังบอกคือในการพูดถึงสถานะคือการเป็นอยู่-กับ-ผู้อื่นและการเป็นอยู่-ใน-โลก หัวใจของการทำความเข้าใจสถานะคู่ขนานที่เท่าเทียมกันนี้คือการแลเห็นลักษณะเงื่อนไขเฉพาะทางภววิทยาของดาซาเยน-กับ (หรือการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้น-กับ) ซึ่ง 'ปล่อย' หรือมอบ 'อิสระ' ให้แต่ละดาซาเยนพบเจอกับสถานะคือการเป็นอยู่-กับ-ผู้อื่นและการเป็นอยู่-ใน-โลกของตนเองแล้วตั้งแต่แรก สถานะคือการเป็นอยู่-กับและการเป็นอยู่-ใน-โลกจึงจำเป็นต้องมาพร้อมกัน การปล่อยหรือมอบอิสระในที่นี้ไม่ใช่อะไรมากไปกว่าการที่ตัวของดาซาเยนปล่อยให้ตัวเองเป็นอยู่อย่างที่เป็นมันเอง กล่าวคือปล่อยให้ดาซาเยนเป็นตามชื่อของมันคือการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นในแต่ละกรณีซึ่งแต่ละกรณีของดาซาเยนล้วนเป็นการเป็นอยู่-กับและการเป็นอยู่-ใน-โลกเช่นกัน ทำให้โลกของแต่ละดาซาเยนคือโลกที่ดาซาเยนของตนเองแบ่งปันกับผู้อื่นเสมอ (Heidegger, 2008 : 155)

แต่เราจะไม่มีการแบ่งปันโลกนี้ที่ถูกต้องได้เลยถ้าหากเราไม่กลับไปทำความเข้าใจนัยของการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นอย่างชัดเจน อย่างที่ไอน์สไตน์ไฮเดกเกอร์ไม่ได้หมายความว่าโลกที่ว่าเป็นเพียงแค่การที่ดาซาเยนกินพื้นที่อยู่เคียงข้างกันในโลก และเขาก็ไม่ได้หมายความว่านั่นคือการที่ดาซาเยนของฉันทับดาซาเยนของผู้อื่นหลอมรวมกันเป็นหนึ่ง เบาะแส

เกี่ยวกับนัยของสภาวะการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นทั้งหมดล้วนหวนย้อนกลับไปยังสิ่งที่ชื่อของ 'ดา-ชาयน์' เองป่าวประกาศถึงลักษณะทางภววิทยาที่สำคัญที่สุดสองประการของตัวมันเองออกมาในตัวของมันเอง

ประการแรก มันบอกเราว่าตำแหน่งแห่งที่ดังกล่าวคือการไม่เคยปิดตัวของมันเอง "This entity carries in its ownmost Being the character of not being closed off. In the expression 'there' we have in view this essential disclosedness... If it lacks its "there", it is not factually the entity which is essentially Dasein; indeed, it is not this entity at all. *Dasein is its disclosedness.*" (Heidegger, 2008 : 171) มันหมายความว่าตำแหน่งแห่งที่ดังกล่าวไม่เคยปิดตัวเองต่อสภาวะคือความเป็นอยู่ การที่สรรพสิ่งต่าง ๆ สามารถเป็นอย่างที่มันเป็นได้ก็เพราะว่าตำแหน่งแห่งที่ดังกล่าวไม่เคยปิดตัวเองต่อการเป็นของพวกมัน แต่ปล่อยให้สรรพสิ่งเหล่านี้สามารถเป็น ลักษณะพื้นฐานทางภววิทยาแห่งการไม่เคยปิดของดาชาयน์เป็นเสมือนพื้นที่โล่งที่ซึ่งอุบัติการณ์แห่งการเป็นอยู่ของสรรพสิ่งดำเนินไปในแต่ละระดับชั้นของโครงสร้างทางภววิทยาของดาชาयน์ ถ้าหากเรากล่าวว่าสภาวะคือความเป็นอยู่-ใน-โลกและการเป็นอยู่-กับของดาชาयน์คือโครงสร้างที่ก่อประกอบและกำกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดในวิถีทางของการจัดการตัวเองในการดำรงอยู่ของดาชาयน์ ลักษณะทางภววิทยาของการไม่เคยปิดซึ่งกันและกันระหว่างตัวของดาชาयน์เองกับสรรพสิ่งในโลกและดาชาयน์อื่นก็คือรากฐานเงื่อนไขเฉพาะทางภววิทยาที่กำกับทำให้สภาวะคือความเป็นอยู่-ใน-โลกและการเป็นอยู่-กับเป็นไปได้ในลักษณะนี้ เหตุผลที่การไม่เคยปิดนี้จำเป็นต้องมีเงื่อนไขของการไม่เคยปิด 'ซึ่งกันและกัน' เพราะว่าลำพังการไม่ปิดจากเพียงฝ่ายเดียวไม่สามารถทำให้เกิดการเผยออกของสภาวะคือความเป็นอยู่เช่นนี้ได้เลย อันที่จริงมันไม่มีการไม่ปิดใดเลยซึ่งไม่ได้เป็นไปพร้อมกันทุกฝ่าย เช่นเดียวกันกับที่พื้นที่สองแห่งแบ่งปันรั้วขอบเขตแดนซึ่งปิดทางขวางกันทั้งคู่ พื้นที่ทั้งสองแห่งก็ยอมแบ่งปันกรณีประตูป้องการไม่ปิดเดียวกัน ณ จุดที่ทั้งสองมาบรรจบพบเจอซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่ามันคือความหมายของการไม่ปิดซึ่งกันและกันตามลักษณะทางภววิทยาของการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นของดาชาयน์เองที่สะท้อนออกมาเวลาที่ไฮเดกเกอร์พูดถึงการแบ่งปันข้างต้น

ประการที่สอง คำว่า 'ณ ที่นั้น' ในตัวของมันเองสื่อถึงช่วงจังหวะของการชี้เฉพาะเจาะจง เพราะว่าดาชาयน์ในแต่ละกรณีคือความเป็นของตัวมันเอง "...Dasein has in each case mineness..." (Heidegger, 2008 : 68) การพูดถึง ณ ที่นั้นคือการชี้เฉพาะไปยังตำแหน่งแห่งที่ใดที่หนึ่งอันเป็นที่ของตัวตนเฉพาะหนึ่ง ๆ เสมอ แต่การชี้เฉพาะเจาะจงนี้จะนำไปได้ก็ต่อเมื่อตำแหน่งแห่งที่ดังกล่าวเป็นตำแหน่งแห่งที่หนึ่งท่ามกลางตำแหน่งแห่งที่อื่น ๆ เท่านั้น เพราะถ้าหากตำแหน่งแห่งที่ดังกล่าวปิดตัวของมันอย่างแนบสนิทต่อพื้นที่อื่นรอบข้างหรือผสมรวมกับพื้นที่อื่น ๆ เข้าเป็นหนึ่งเดียวอย่างปราศจากขอบเขตขีดจำกัดใด ๆ มันจะไม่มี ความจำเป็นและอันที่จริงเป็นไปไม่ได้เลยที่จะต้องทำการชี้เฉพาะเจาะจงใด ๆ เพื่อแยกแยะตำแหน่งแห่งที่นั้นออกมาจากตำแหน่งแห่งที่อื่น เพราะในทั้งสองกรณีสิ่ง ๆ นี้จะไม่ใช่อีกต่อไปหากแต่เป็นทั้งหมด นี่ทำให้การพูดถึง ณ ที่นั้นคือการพูดถึงความเป็นไปได้ของตำแหน่งแห่งที่อื่น ๆ มากกว่าหนึ่งไปในตัว ทุกการชี้เฉพาะเจาะจงทำให้เด่นชัดออกมาล้วนอ้างอิงกลับไปยังสภาวะเบื้องต้นที่ว่าสิ่งที่กำลังถูกชี้เฉพาะเจาะจงนี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่หนึ่ง หรือพูดอีกอย่างคือในเบื้องต้นที่สุดความเป็นหนึ่งของตัวของมันเองมีเงื่อนไขอยู่ที่มีความมากกว่าหนึ่ง

เมื่อนำนัยของการเป็นอยู่ ณ ที่นั้นทั้งสองมารวมกัน ลักษณะพื้นฐานทางภววิทยาของดาชาयน์ที่เราได้คือการ 'ไม่เคยปิด' ที่ทำการกำหนดชี้เฉพาะตัวของมันเองให้เด่นชัดออกมาผ่านการดำเนินไปท่ามกลางการไม่เคยปิด 'ซึ่งกันและกัน' อื่น ๆ ที่ต่างก็ดำเนินไปในลักษณะเดียวกัน สิ่งที่ต้องเน้นย้ำคือการมีตำแหน่งแห่งที่ของตัวเองที่ต่างดำเนินไปพร้อม ๆ กันของแต่ละดาชาयน์ ไม่ได้หมายความว่าต่างฝ่ายต่างเพียงแต่ดำรงอยู่เคียงข้างกันเท่านั้น แต่มันหมายความว่าต่างฝ่ายต่างเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ขาดไม่ได้ของการก่อประกอบสภาวะคือความเป็นอยู่ของตนเองจากสภาวะคือความเป็นอยู่ของอีกฝ่าย ด้านหนึ่งสภาวะการไม่เคยปิดของฝ่ายหนึ่งถูกก่อประกอบขึ้นด้วยสภาวะการไม่เคยปิดของอีกฝ่าย ในอีกด้านกำหนดตัวเองในลักษณะของการชี้เฉพาะเจาะจงไปยังตำแหน่งแห่งที่ใดที่หนึ่งและทำให้ตัวของตัวเอง ณ ตำแหน่งแห่งที่นั้น ๆ เด่นชัดออกมาเกิดขึ้นควบคู่กันไปกับการไม่เคยปิดตัวเองซึ่งตำแหน่งแห่งที่ดังกล่าวเป็นเพียงหนึ่งท่ามกลางความมากกว่าหนึ่ง ทั้งหมดนี้ทำให้การคิดถึงตนเองในฐานะปัจเจกเป็นไปได้นบนพื้นฐานของการดำรงอยู่ท่ามกลางและร่วมกับปัจเจกอื่น ๆ ที่ต้องมีมากกว่าหนึ่งอยู่แล้วเสมอมาเท่านั้น ลักษณะพื้นฐานทางภววิทยาของการดำรงอยู่ร่วมกันนี้ปรากฏออกมาในทุกระดับชั้นของโครงสร้างทางภววิทยาของดาชาयน์ ทำให้ทุกการมีความคิดหรือความเข้าใจของดาชาयน์ไม่เคยเป็นไปโดยปราศจากสภาวะการเป็นอยู่-กับ-ผู้อื่น และการเป็นอยู่-ใน-โลกไม่เคยเป็นอะไรน้อยกว่าการเป็นอยู่ที่แบ่งปันโลกร่วมกับผู้อื่น หรือโลกที่มีความเป็นพหุในฐานะความเป็นไปที่มากกว่าหนึ่งอยู่แล้ว เพราะ

ความเป็นไปดังกล่าวเป็นไปในลักษณะที่ไม่เคยปิดตัวเองเอาไว้ภายในความโดดเดี่ยวของตนเอง หากแต่เข้าใจความเป็นหนึ่งเดียวของตนเองได้ผ่านและในท่ามกลางความเป็นไปที่มากกว่าหนึ่งของตัวมันเอง

จากทั้งหมดที่กล่าวมานี้เมื่อพิจารณาถึงลักษณะเงื่อนไขทางภววิทยาเบื้องต้นที่สุดของการไม่เคยปิดตัวเองของการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้น เราจะพบว่าความเป็นพหุเป็นลักษณะโดยธรรมชาติทางภววิทยาแห่งการดำรงอยู่ของมนุษย์อยู่แล้วตั้งแต่แรก ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ก่อประกอบเป็นการปล่อยและมอบอิสระให้แก่มนุษย์ในการพบเจอสภาวะคือความเป็นอยู่อย่างที่มีนัยเป็นในการดำรงอยู่ของมนุษย์ และข้อเสนอของนงซีที่ได้เอ่ยถึงไปในตอนต้นนั้นถูกต้องที่ว่าความเข้าใจตัวตนทั้งในฐานะของความเป็นเอกภาวะหรือพหุภาวะเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งไม่เหมาะสม มันจะต้องทำความเข้าใจในฐานะเอกพหุภาวะที่ซึ่งความเป็นหนึ่งและความมากกว่าหนึ่งไม่เพียงแค่มียู่เคียงข้างกันเท่านั้นแต่ก่อประกอบซึ่งกันและกัน ด้วยลักษณะเงื่อนไขทางภววิทยาที่ว่าแต่ละการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นไม่เคยปิดซึ่งกันและกันแต่ดำรงอยู่ในลักษณะที่ต่างประกอบมอบความเป็นตำแหน่งแห่งที่ของกันและกันให้กันและกัน “The interweaving of the limit and continuity between the *theres* must determine the proximity not as sheer juxtaposition, but as *composition* in a very precise sense which must rely on a rigorous construction of the *com-*” (Nancy, 2008 : 10) และด้วยเหตุที่ว่าแต่ละตำแหน่งแห่งที่ล้วนไม่สามารถถูกหลอมรวมดูดซับเข้ามาให้เหลือเพียงหนึ่งได้โดยที่ไม่ทำลายความหมายของการเป็นแต่ละหรือเป็น ณ ที่นั้นของตัวมัน (อันที่จริงในแง่หนึ่งสิ่งที่หลงเหลืออยู่หลังจากการหลอมรวมดังกล่าวจะไม่มีมีความจำเป็นใด ๆ ต้องถูกเรียกว่า ‘หนึ่ง’ อีกต่อไป ความหมายที่แท้จริงของ ‘หนึ่ง’ ที่จะหลงเหลืออยู่คือ ‘ทั้งหมด’ ไม่ใช่ ‘หนึ่ง’ ในฐานะ ‘แต่ละ’ อีกต่อไป)

เงื่อนไขทางภววิทยาของการดำรงอยู่ของมนุษย์ที่เป็นรากฐานให้แก่ความเป็นพหุคือลักษณะทางภววิทยาแห่งการไม่เคยปิดซึ่งกันและกันของสภาวะการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นซึ่งมีนัยว่า ณ การไม่เคยปิดตรงนั้นจะต้องมีจุดตัดหรือจุดสัมผัสบางอย่างที่ซึ่งชายขอบของการไม่ปิดของแต่ละตำแหน่งแห่งที่กระทบแตะกับการไม่ปิดของตำแหน่งแห่งที่อื่น ๆ นงซีสรุปสิ่งนี้ออกมาได้อย่างรวบรัด

For a *Being-with-the-there* to happen, there must be a contact, therefore a contagion and encroachment, even if minimal, even if only as an infinitesimal drift of the tangent between the concerned openings. A relative indistinction of the edges of the openings must occur and their lines of sight or horizons must at least tend to intersect one another. *I* can only open myself *there* by opening at the same time onto other *theres*, as we say of a door that it opens onto a *garden*. The *with* must constitute the nature of the “on,” of the “against,” (as in “plywood” [*contrecolle*]), and of the “trans” (as in “transsexual”). (Nancy, 2008 : 10)

นี่คือเหตุผลที่ทำให้นงซีบรรยายลักษณะของการก่อประกอบสารัตถะอย่างที่มีนัยออกมาว่า ‘เอกพหุภาวะ’ สภาวะที่เป็นทั้งเอกและพหุในเวลาเดียวกัน เป็นเอกได้เพราะพหุและเป็นพหุได้เพราะเป็นเอก (Nancy, 2000 : 28-29) แต่อย่างที่ได้อธิบายไปในตอนต้น วิธีการคิดเช่นนี้ถึงแม้ว่าจะเป็น การบรรยายลักษณะทางภววิทยาที่เริ่มไว้โดยไฮเดกเกอร์ให้กระจ่างชัดขึ้น แต่ไม่ได้ปราศจากข้อจำกัดของตัวมันเอง เพราะการพูดถึงสภาวะของการไม่ปิดซึ่งกันและกันในแง่ที่บ่งชี้ถึงนัยสำคัญที่ปฏิเสธไม่ได้ของสภาวะคือการเป็นอยู่-กับ-นี้ยังไม่ได้ทำการแจกแจงความเป็นฐานคู่ขนานของมันอย่างเพียงพอ อีกด้านที่จะต้องมาควบคู่ไปด้วยกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือช่วงจังหวะของการชี้เฉพาะเจาะจงซึ่งดาซาเยนทำการบรรยายตัวของตัวเองออกมา

ภายใต้การตีความอย่างผิวเผินประเด็นเรื่องช่วงจังหวะของการชี้เฉพาะเจาะจงนี้จะกลายมาเป็นรองหรืออย่างน้อยที่สุดถูกรวบไว้ภายใต้การนำของแง่มุมสภาวะความไม่ปิดซึ่งกันและกันในการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นซึ่งบ่งชี้ถึงนัยเบื้องต้นที่สภาวะคือความเป็นอยู่ดังกล่าวคือสภาวะคือการเป็นอยู่-กับ- แต่สิ่งที่ได้ชี้แจงไปแล้วลักษณะความเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นทางภววิทยาของสภาวะการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นบ่งบอกถึงนัยของการไม่ปิดและการชี้เฉพาะเจาะจงไปพร้อม ๆ กัน ทั้งคู่ต่างเป็นสภาวะเบื้องต้นที่มีลักษณะเป็นฐานคู่ขนานที่เท่าเทียมกัน ดังนั้นความสำคัญที่พวกมันได้รับจะต้องเท่ากันเสมอ ไม่มีอันหนึ่งอันใดมาก่อนอีกอันหนึ่งแต่มาควบคู่ขนานไปด้วยกันในการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้น ในขณะเดียวกันกับที่ลักษณะการไม่ปิดตัวและการชี้เฉพาะเจาะจงในธรรมชาติของสภาวะคือการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นเป็นรากฐานที่รองรับโครงสร้างสภาวะคือความเป็นอยู่-ใน-โลกและการเป็นอยู่-กับ-ไว้ด้วยกัน ลักษณะ

คู่ขนานทั้งสองในธรรมชาติของสภาวะคือการเป็นอยู่-ณ-ที่นั่นก็รองรับโครงสร้าง 'สภาวะที่พบตัวเองเป็นเช่นนั้นอยู่แล้ว' (Befindlichkeit) และการมีความเข้าใจไว้ด้วย (Heidegger, 2008 : 172, 182)

เราจะสามารถสังเกตได้ทันทีว่าทั้งสภาวะที่พบตัวเองเป็นเช่นนั้นอยู่แล้วและการมีความเข้าใจอ้างอิงตัวของมันเองกลับไปยังรากฐานของการสภาวะคือการเป็นอยู่-ณ-ที่นั่นของตนเองเช่นเดียวกันกับที่ทั้งสภาวะคือความเป็นอยู่-ใน-โลกและการเป็นอยู่-กับ-ทำ แต่พวกมันจะเน้นย้ำช่วงจังหวะของการชี้เฉพาะเจาะจงลงไปในความเป็นอยู่-ณ-ที่นั่น และยังไปกว่านั้นการชี้เฉพาะเจาะจงนี้ไม่ได้ถูกทำหรือเกิดขึ้นจากตำแหน่งแห่งที่อื่นใดนอกเหนือไปจาก ณ ที่นั่นด้วยตัวของมันเองเพราะมันคือการที่ ณ ที่นั่นทำให้ตัวของมันเองเด่นชัดออกมาผ่านความสามารถที่จะบรรยายตัวเองไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง สภาวะที่พบตัวเองเป็นเช่นนั้นอยู่แล้วตอกย้ำการถูกส่งมอบให้ดำรงอยู่ในตำแหน่งแห่งที่ใดที่หนึ่งของดาซาอีน์ ในทำนองเดียวกัน การมีความเข้าใจตอกย้ำถึงการยืนยันหยัดกำหนดจุดยืน (taking a stand) ณ ตำแหน่งแห่งที่ใดที่หนึ่งและทำให้การเป็นของ ณ ที่นั่นเด่นชัดออกมา⁶ เหมือนกับที่โดยปกติเรามักชอบพูดกันเวลาอยู่ท่ามกลางผู้คนหรือกลุ่มก้อนใด ๆ ว่าถ้าตราบใดที่คน ๆ หนึ่งไม่ทำให้ตัวเองโดดเด่นออกมาจากการอยู่ท่ามกลางผู้อื่นเหล่านั้นก็ราวกับว่าเขาคนนั้นไม่ได้มีตัวตนอยู่เลยด้วยซ้ำ แต่ในแง่นี้มันไม่ใช่การที่ดาซาอีน์ทำให้ตัวเองเด่นออกมาเพื่อเข้าตาของใครอื่นแม้แต่น้อย มันคือลักษณะเงื่อนไขเบื้องต้นทางภววิทยาของตัวดาซาอีน์เองที่ทำให้สภาวะคือความเป็นอยู่ของตัวเองเด่นชัดในความเข้าใจที่บรรยายตัวของตนเองอยู่แล้วเสมอมาไม่ทางใดก็ทางหนึ่งไม่มากก็น้อย สิ่งที่สำคัญตรงจุดนี้คือการตระหนักเสมอว่าเบื้องหลังการเน้นย้ำลักษณะความเป็นไปในด้านนี้สิ่งที่ดำเนินหรือเป็นไปควบคู่ขนานไปด้วยกันแบบที่ทำให้กันและกันเป็นไปได้คือลักษณะการไม่ปิดซึ่งกันและกัน เราสามารถพรรณารอยของความเป็นฐานคู่ขนานนี้ได้เสมอในกันและกันเพราะทั้งสองเท่าเทียมกันอย่างขาดกันและกันไม่ได้ ไฮเดกเกอร์จึงกล่าวว่า การทำความเข้าใจสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซาอีน์คือการทำความเข้าใจผู้อื่นไปด้วย โดยหมายความว่า การทำความเข้าใจตัวเองของดาซาอีน์คือการทำความเข้าใจด้วยลักษณะเงื่อนไขทางภววิทยาเบื้องต้นของตัวเอง นั่นก็คือสภาวะคือการเป็นอยู่-กับและสภาวะคือความเป็นอยู่-ใน-โลกแห่งสภาวะคือการเป็นอยู่-ณ-ที่นั่นที่ชี้เฉพาะเจาะจงไปที่การไม่เคยปิดซึ่งกันและกันไม่มากก็น้อย (Heidegger, 2008 : 161) การชี้เฉพาะเจาะจงที่เกิดขึ้นในการเป็นอยู่-ณ-ที่นั่นมีเป้าหมายที่หวนชักกลับไปสู่สภาวะการไม่เคยปิดเพื่อทำให้สภาวะดังกล่าวเด่นชัดออกมา สภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซาอีน์คือการขยับเคลื่อนที่เป็นไปเพื่อความเป็นไปได้ใด ๆ ของตัวของมันเอง ถึงแม้เราจะเรียกสิ่งชี้ชัดเจนออกมาว่าเรามี 'ความเข้าใจตัวเอง' ที่เป็นของดาซาอีน์แต่ในเมื่อ 'ตัวเอง' ในที่นี้เมื่อพิจารณาในเชิงภววิทยาจากทั้งหมดที่ได้แจกแจงไปแล้วหมายถึงอุปติการณของสภาวะเบื้องต้นแห่งการไม่เคยปิดซึ่งกันและกันของตนเอง สิ่งที่ถูกพบในการมีความเข้าใจโดยขั้นต้นที่สุดแล้วจึงไม่ใช่อะไรนอกจากองค์รวมทั้งหมดแห่งสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซาอีน์ (Heidegger, 2008 : 182) ทั้งสภาวะคือความเป็นอยู่-ใน-โลกและการเป็นอยู่-กับ ทั้งสภาวะที่พบตัวเองเป็นเช่นนั้นอยู่แล้วหรือการมีความเข้าใจ ทั้งลักษณะการไม่เคยปิดและการชี้เฉพาะเจาะจงแห่งสภาวะการเป็นอยู่-ณ-ที่นั่น ทั้งหมดนี้อุบัติขึ้นไปพร้อม ๆ กันในสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซาอีน์ แต่ไม่ได้หมายความว่าดาซาอีน์จำเป็นต้อง 'เข้าใจ' สิ่งที่เกิดขึ้นนี้ทั้งหมดอย่างถ่องแท้หรือเหมาะสม เพราะลักษณะของการชี้เฉพาะเจาะจงที่ตกผลึกในและผ่านความเข้าใจมาพร้อมกับข้อจำกัดของตัวเองด้วยเช่นกัน ลักษณะของการที่มันต้องดำเนินไปพร้อมควบคู่ขนานกับการชี้เฉพาะเจาะจงเสมอ แต่ลักษณะความเป็นไปคู่ขนานที่เท่าเทียมกันนี้เป็นข้อจำกัดได้อย่างไร ? ญูแจะสำคัญคือภาพความเป็นไปอย่างต่อเนื่องของการเกลียวพันกันระหว่างฐานคู่ขนานนี้ ภาพซึ่งเราจะมีได้ก็ต่อเมื่อเราทำการแจกแจงความเป็นไปของกระบวนการมีความเข้าใจของดาซาอีน์อย่างละเอียด ตรงจุดนี้ผู้วิจัยสามารถที่จะให้ภาพคร่าว ๆ เท่านั้น

เรากล่าวว่า สภาวะคือการเป็นอยู่-ณ-ที่นั่นของดาซาอีน์มีลักษณะเป็นคู่ขนานที่เท่าเทียมกันระหว่างการไม่เคยปิดซึ่งกันและกัน กับ การชี้เฉพาะเจาะจง และทั้งสองนี้ดำเนินไปอย่างเกลียวพันต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวโดยไม่สามารถมีอันใดอันหนึ่งตกหล่นหลุดหายไปได้ในการดำเนินไปนี้ แต่อย่างที่เราเห็นช่วงจังหวะของการชี้เฉพาะเจาะจงคือช่วงจังหวะแห่งการกำหนดบรรยายที่ทำให้สภาวะการไม่เคยปิดซึ่งกันและกันในแต่ละกรณีเด่นชัดออกมา สิ่งที่เกิดขึ้นในการเป็นอยู่-ณ-ที่นั่นซึ่งเป็นการไม่ปิดซึ่งกันและกันที่แต่ละจุดสัมผัสโดยไม่มีวันทับซ้อนครอบคลุมกลืนกินกันและกันได้อย่างเต็มตัวสมบูรณ์คือการกระปริบของตัวมันเอง

⁶ อันที่จริง เราสามารถเห็นสิ่งนี้ได้แม้กระทั่งในคำว่า 'การดำรงอยู่' หรือ 'existent' ซึ่งมีรากมาจากภาษาละติน 'exsistō' อันประกอบขึ้นจากคำว่า 'ex + sistere' หรือคำแปลตรงตัวในภาษาอังกฤษ 'out + stand (to set, to place)' ดังนั้นการดำรงอยู่ในที่นี้คือการที่บางสิ่งทำให้ตัวของมันเอง ณ ที่นั้น ๆ ชัดเจนออกมา ประกาศตัวเองด้วยสภาวะของตนเอง

เหมือนกับการปิดและเปิดชุดเตอร์ของกล้องถ่ายภาพชั่วระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้แสงผ่านเข้าออกและจับภาพของชั่วขณะนั้นเอาไว้ ทำให้ถึงแม้ลักษณะของความไม่ปิดซึ่งกันและกันจะปล่อยหรือมอบอิสระเบื้องต้นให้แก่ดาชาชนในการพบเจอลักษณะทั้งหมดแห่งสภาวะคือความเป็นอยู่ของตนเอง แต่สภาวะคือความเป็นอยู่ดังกล่าวจะต้องจับว่าตัวของมันเองในเพียงชั่วขณะใดขณะหนึ่งเท่านั้นผ่านความสามารถที่จะจัดการตัวของมันให้เป็นการบรรยายสภาวะดังกล่าวออกมาแก่ตัวของมันเอง เมื่อลักษณะของการชี้เฉพาะเจาะจงนี้ดำเนินไปอย่างติด ๆ กันมันจึงให้ภาพของความราบเรียบต่อเนื่องกันบางอย่าง ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วแต่ละช่วงจังหวะมีระยะห่างซึ่งกันและกัน ข้อจำกัดของสภาวะการไม่เคยปิดอยู่ตรงนี้ ตรงการที่มันต้องบรรยายเผยตัวของมันเองออกมาได้เพียงไม่ทางใดก็ทางหนึ่งจากความเป็นไปได้ทั้งหมดทั้งมวลของการไม่เคยปิดนั้น และทำซ้ำสิ่งนี้เรื่อยไปครั้งแล้วครั้งเล่า สิ่งที่ถูกจับว่าไว้ได้ไม่เคยเป็นอะไรมากกว่าแค่เศษเสี้ยวเดียวหรือเพียงทางหนึ่งเท่านั้นเอง นี่ทำให้สิ่งดำเนินไปควบคู่กับความเป็นไปได้มากกว่าหนึ่งคือความแตกต่างหลากหลายเสมอ

ลองพิจารณาตัวอย่างนี้ กลับไปยังเอกพหุภาวะของนองซี จริงที่ว่าโดยความหมายเบื้องต้นของสภาวะการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นในสารัตถะของดาชาชนเอง ดาชาชนเป็นสภาวะที่ทั้งเป็นเอกและพหุ จนถึงขั้นที่นองซีอ้างว่าคำทั้งสามที่ประกอบคำนิยาม 'เอก-พหุ-ภาวะ' สามารถที่จะสลับปรับเปลี่ยนลำดับรูปแบบการจัดเรียงตำแหน่งแห่งที่ของแต่ละคำในวลีดังกล่าวได้อย่างเท่าเทียมกันโดยที่ไม่ว่าเราจะเอาคำใดขึ้นก่อนหรือหลังอีกคำหนึ่งนัยของวลีดังกล่าวยังคงเหมือนเดิมในลักษณะที่คำทั้งสามไม่ได้ลดทอนซึ่งกันและกัน เพราะคำทั้งสามขนานกัน "Being singular plural: these three apposite words, which do not have any determined syntax ("being" is a verb or noun; "singular" and "plural" are nouns or adjectives; all can be rearranged in different combinations), mark an absolute equivalence, both in an indistinct and distinct way. Being is singularly plural and plurally singular." (Nancy, 2000 : 28) นี่เป็นความจริงและเป็นหนึ่งในความหลักแหลมแยบยลของข้อเสนอนองซี ผู้วิจัยไม่ได้มีความตั้งใจใด ๆ ที่จะโต้เถียงนองซีในเรื่องนี้ เพราะการย้อนกลับไปดูการวิเคราะห์แจกแจงโครงสร้างทางภววิทยาของไฮเดกเกอร์เองล้วนยืนยันประเด็นนี้เช่นกัน สิ่งเดียวที่ผู้วิจัยจะทำได้คือตั้งข้อสังเกตเบื้องต้นว่าในทุกการบรรยายสภาวะดังกล่าวนี้ออกมา ไม่ว่าจะโดยการเอื้อนเอ่ยหรือขีดเขียน เราไม่สามารถนำเสนอรูปแบบของการผสมจัดเรียงลำดับทั้งหมดออกมาได้พร้อม ๆ กันในคราวเดียวกัน แม้ว่าทุกคำจะเท่าเทียมกันและทุกการจัดเรียงโดยตัวของมันเองจะเป็นไปได้เท่า ๆ กัน ในทุกการบรรยายสิ่งนี้คือการบรรยายมันออกมาในรูปแบบเฉพาะใดเฉพาะหนึ่งของการผสมจัดเรียงลำดับเสมอ คำถามที่อาจจะตามมาคือ แล้วอย่างไรต่อ ? トラบใดที่ความหมายของมันไม่ได้ผุดผืนแตกต่างกันมันจะเป็นปัญหาอย่างไรถ้าหากเราจะบรรยายมันออกมาในแบบใดแบบหนึ่ง ? แต่การถามเช่นนี้คือการหลงประเด็นที่ผู้วิจัยกำลังพยายามจะชี้ให้เห็น ประเด็นไม่ได้อยู่ที่เรื่องความหมายที่กำลังถูกบรรยายแต่อยู่ในการที่ลักษณะตามธรรมชาติของทุกการบรรยายและทุกการมีความเข้าใจเองที่เป็นการกำหนดโดยตัวของมันเองเงื่อนไขของการกำหนดดังกล่าวคือการจับนัยของสิ่งที่กำลังถูกบรรยายนี้ให้เผยออกมาในรูปแบบใดแบบหนึ่งเสมอ ทำให้มันตกตะกอนแข็งตัว (sedimented) และเด่นชัดออกในแต่ละครั้งของการบรรยาย แน่นอนว่าในครั้งต่อไปการกำหนดอาจจะเปลี่ยนตัวของมันเองได้ เราอาจจะบรรยายมันออกมาในครั้งแรกว่า 'Being-Singular-Plural' และในครั้งถัดไปว่า 'Being-Plural-Singular' และในครั้งถัดไปอีกว่า 'Singular-Plural-Being' และทำเช่นนี้สลับผลัดเปลี่ยนกันไปทุกครั้ง แต่สิ่งหนึ่งสิ่งเดียวที่ไม่เปลี่ยนคือในแต่ละครั้งสิ่งนี้ถูกบรรยายออกไม่ทางใดทางหนึ่งเสมอ เจ้า 'ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง' ของลักษณะเงื่อนไขแห่งการบรรยายที่พยายามกำหนดชี้เฉพาะเจาะจงตัวเองในชั่วขณะใดขณะหนึ่งไม่ได้หายไปแม้ว่าเราจะบรรยายสิ่งนี้ออกมาด้วยทุกความเป็นไปได้ของการจัดเรียงก็ตาม 'Being-Singular-Plural/Being-Plural-Singular/Singular-Plural-Being/Plural-Singular-Being/Singular-Being-Plural/Plural-Being-Singular' ทั้งหมดที่เราจะได้ก็เป็นเพียงอีกแค่รูปแบบหนึ่งของการจัดเรียงเท่านั้นเอง ถึงแม้เราจะบอกกับตัวเองว่าการจัดเรียงแบบใดก็ตามก็ไม่ใช่สำคัญหรือเราไม่ได้มีความชื่นชอบการจัดเรียงแบบใดเป็นพิเศษแต่ในท้ายที่สุดเมื่อเราจะต้องทำการบรรยายมันออกมาเราต้องทำในฐานะรูปแบบใดแบบหนึ่งเสมอ นี่หมายความว่าอย่างไร ? มันหมายความว่าทุกแต่ละการบรรยายในชั่วขณะที่ชี้เฉพาะเจาะจงไม่สามารถเอื้ออำนาจตัวของมันเองให้แก่ทุกความเป็นไปได้ที่ถูกเปิดเผยออกมาในการไม่ปิดซึ่งกันและกันนั้น ๆ ประเด็นสำคัญที่ต้องไม่ลืมคือลักษณะเบื้องต้นทางภววิทยาทั้งหมดของการไม่ปิดซึ่งกันและกันแห่งสภาวะคือ การเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นไม่ได้สูญหายหรือถูกลดทอนไปแม้แต่น้อย ในทางตรงกันข้ามลักษณะเบื้องต้นดังกล่าวคือเงื่อนไขคู่ขนานที่รองรับควบคู่ให้ทุกการบรรยายที่ชี้เฉพาะเจาะจงในแต่ละกรณีเป็นไปได้แต่แรกและเสมอมา แต่ต่อให้เราจะตระหนักถึงสภาวะดังกล่าวเป็นอย่างดีหรือลึกซึ้งเพียงใดก็ตามเราไม่สามารถที่จะบรรยายมันออกมาได้ในทุกวิถีทางพร้อม ๆ กัน และรูปแบบของการ

บรรยายที่ชี้เฉพาะเจาะจงยืนยันทำให้สภาวะคือการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้นในแต่ละกรณีเด่นชัดออกมาไม่มีความจำเป็นใด ๆ ที่จะต้องเป็นเหมือนกันถึงแม้มันจะกำลังบรรยายสภาวะเดียวกันก็ตาม ยิ่งไปกว่านั้นด้วยลักษณะความเป็นไปของกระบวนการมีความเข้าใจเองที่ดำเนินไปไม่หยุดยั้งและกมทับซ้ำตัวของมันเองสามารถพาตัวเองไปไกลหรือนานเกินจนมันหลงลืมสภาวะเบื้องต้นทางภววิทยาของตนเอง ตัวอย่างของสิ่งนี้มีให้พบเห็นได้แทบทุกหนแห่ง ตั้งแต่การเกิดขึ้นมาของคำถามว่าด้วยเอกัตนิยมในเชิงปรัชญา ไปจนถึงการที่คน ๆ หนึ่งคิดว่าความเข้าใจของตนเองนั้นเป็นทั้งหมด ปัญหาของการไม่ปิด (รวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ในระหว่างการไม่ปิดนั้น) คือมันไม่จำเป็นที่จะต้องถูกเห็นอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เพราะสิ่งที่ต้องมาควบคู่กับทุกการไม่ปิดคือการกระพริบปิดที่ทำให้การกำหนดจับคว้าให้เห็นเป็นไปได้

มันมีความเป็นปฏิทรรศน์บางอย่างอยู่ในเงื่อนไขแห่งความเป็นไปได้สำหรับพหุภาวะของมนุษย์หรือของสภาวะการเป็นอยู่-ณ-ที่นั้น บนฐานด้านหนึ่ง มันคือลักษณะเงื่อนไขของการไม่ปิดซึ่งกันและกันอยู่แล้วแต่แรกที่มีขอบอิสระและทำให้มันเป็นไปได้ที่การดำรงอยู่ของเราต้องเป็นการดำรงอยู่ 'หนึ่ง' ท่ามกลางความมากกว่าหนึ่งเสมอ แต่บนฐานอีกด้านหนึ่งที่มาควบคู่กัน มันคือลักษณะเงื่อนไขของการกำหนดชี้เฉพาะตัวของตัวเองในความเป็น 'หนึ่ง' ที่อยู่ท่ามกลางความมากกว่าหนึ่งซึ่งเป็นไปได้เพียงทีละรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเท่านั้น มันคือความเป็นอยู่ที่มีความเป็นหนึ่งและมากกว่าหนึ่งเป็นไปได้พร้อม ๆ กัน ด้วยความเข้าใจในลักษณะความเป็นฐานคู่ขนานของเงื่อนไขแห่งความเป็นไปได้นี้ เราจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าภววิทยาของมนุษย์คือรากฐานที่แท้จริงของความเป็นพหุ ยิ่งไปกว่านั้นความมากกว่าหนึ่งนี้มากพร้อมกับความแตกต่างหลากหลายโดยปริยายในเมื่อแต่ละความเป็นหนึ่งเหล่านี้ต้องหาทางกำหนดชี้เฉพาะตัวของมันเอง ตัวอย่างเช่น คนสองคนพบตัวเองในสถานการณ์เดียวกัน แม้ว่าตัวของพวกเขาทั้งคู่จะเปิดต่อความเป็นไปได้ของการทำความเข้าใจสถานการณ์นั้นในหลากหลายทางแต่เมื่อถึงเวลาต้องตัดสินใจว่าตัวเองจะเข้าใจสิ่งนี้อย่างไรเขาเลือกได้เพียงหนึ่งเท่านั้น และสิ่งที่พวกเขาเลือกคือสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับเขา ชัดเจนที่สุด มีเหตุผลที่สุด ถูกจริตที่สุด ถ้าหากเขาไม่ตระหนักถึงลักษณะเงื่อนไขทางภววิทยาของการกำหนดตัวเองที่บังคับให้มันเป็นได้แต่ทางใดทางหนึ่งเขาก็จะแลเห็นความเข้าใจของตนเองในฐานะทั้งหมดเสมอ การตระหนักถึงสิ่งนี้สามารถช่วยย้ำเตือนให้เราระแวดระวังข้อจำกัดแห่งการกำหนดตัวของเราได้ ช่วยให้เราร่วมและเผื่อใจในการเผชิญหน้ากับความเป็นที่เป็นที่มากกว่าหนึ่งและแตกต่างหลากหลาย

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยพุทธธรรมพหุนิยม ปีที่ 1 ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุวรรณา สถาอานันท์ เมธีวิจัยอาวุโส สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) 2561-2564

References

- Bernasconi, R. (1993). On Deconstructing Nostalgia for Community within the West: The Debate between Nancy and Blanchot. *Research in Phenomenology*, 23: 3-21.
- Critchley, S. (1999). With Being-With? Notes on Jean-Luc Nancy's Rewriting of Being and Time. *Studies in Practical Philosophy*, 1(1), 53-67.
- Heidegger, M. (2008). *Being and Time*. (J. Macquarrie, & E. Robinson, Trans.) New York: HarperCollins.
- Heidegger, M. (2010). *Being and Time*. (J. Stambaugh, Trans.) Albany: State University of New York Press.
- Nancy, J.-L. (2000). *Being Singular Plural*. Stanford, California: Stanford University Press.
- Nancy, J.-L. (2008). The being-with of being-there. *Continental Philosophy Review*, 41, 1-15.
- Nancy, J.-L. (2017). *The Banality of Heidegger*. (J. Fort, Trans.) New York: Fordham University Press.
- Watkin, C. (2007). A Different Alterity: Jean-Luc Nancy's 'Singular Plural'. *Paragraph*, 30, 50-64.